

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego**„Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB)”**

[COM(2016) 683 final – 2016/0336 (CNS)]

„Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych”

[COM(2016) 685 final – 2016/0337 (CNS)]

(2017/C 434/09)

Sprawozdawca: **Michael McLOUGHLIN**

Wniosek o konsultację	Rada Unii Europejskiej, 21.11.2016
Podstawa prawna	Artykuł 115 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Data przyjęcia przez sekcję	7.9.2017
Data przyjęcia na sesji plenarnej	20.9.2017
Sesja plenarna nr	528
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	182/2/11

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES popiera cele przyświecające wnioskowi Komisji w dziedzinie CCCTB.

1.2. Komitet zaleca, by podejmować jak największe starania o ustalenie CCCTB w drodze porozumienia, uwzględniając wrażliwy charakter związanych z tym kwestii pomocniczości i suwerenności państwa.

1.3. EKES rozumie przyczyny przyjęcia przez Komisję dwuetapowego podejścia, ale nalega na szybkie wprowadzenie etapu drugiego po uzgodnieniu wspólnej podstawy, ponieważ jedynie konsolidacja pozwoli przedsiębiorstwom odczuć większe korzyści. Co prawda pewne korzyści związane ze zwalczaniem agresywnego planowania podatkowego pojawiają się już na pierwszym etapie, ale konsolidacja dopełni to zadanie.

1.4. Komitet odnotowuje fakt ponownego przedłożenia przez Komisję wniosku dotyczącego CCCTB zarówno w celu wspierania jednolitego rynku, jak i zwalczania agresywnego planowania podatkowego i przypisania dochodu do miejsca, w którym wytworzono daną wartość. Wzywa państwa członkowskie do dalszej realizacji obu etapów, jako skuteczny środek zwalczania nadużyć finansowych i promowania wzrostu gospodarczego.

1.5. Tak jak w 2011 r., EKES zaleca, by ponownie przeanalizować wzór podziału CCCTB. Komisja i państwa członkowskie powinny zastanowić się nad wykluczeniem własności intelektualnej ze wzoru podziału. Może również zaistnieć potrzeba wprowadzenia zmian w uwzględnianiu obrotów według miejsca przeznaczenia, by zapewnić sprawiedliwe wdrażanie. EKES jest zaniepokojony tym, że w wyniku uwzględnienia proponowanego elementu obrotu wiele mniejszych, eksportujących państw członkowskich może utracić znaczne dochody podlegające opodatkowaniu na rzecz większych, konsumujących państw członkowskich. Zdaniem EKES-u celem wniosku powinno być zapewnienie sprawiedliwego wzoru podziału i uniknięcie systematycznie niezrównoważonego rezultatu.

1.6. EKES zaleca zachowanie ostrożności w proponowanych sposobach amortyzacji w trosce o to, by odzwierciedlały rzeczywiste doświadczenia przedsiębiorstw. Odpisy amortyzacyjne mogą być niewystarczające w przypadku niektórych klas aktywów ulegających bardzo szybkiej dezaktualizacji ze względu na tempo zmian technologicznych.

1.7. EKES z zadowoleniem przyjmuje uznanie stosowania zasad opodatkowania wobec finansowania kapitałowego inwestycji przedsiębiorstw, co znalazło odzwierciedlenie w propozycji, by traktować na równych zasadach finansowanie dłużne i finansowanie kapitałowe. Przedsiębiorstwa borykające się z trudnościami gospodarczymi nie powinny jednak ponosić większych obciążeń podatkowych.

1.8. EKES zaleca, by wprowadzenie wniosków skutkowało osiągnięciem sprawiedliwej równowagi między państwami członkowskimi. W związku z tym należy szczegółowo przeanalizować skutki wniosków w poszczególnych państwach członkowskich pod kątem atrakcyjności inwestycyjnej, a także utrzymania i tworzenia miejsc pracy. EKES podkreśla, że państwa członkowskie powinny dostarczyć w tym celu odpowiednich informacji.

1.9. Komitet zaleca, by wnioski dotyczące CCCTB ograniczyły w miarę możliwości złożoność systemu zważywszy, że ich deklarowanym celem jest zapewnienie pewności i prostoty. Ma to szczególne znaczenie dla sposobu traktowania aktywów niematerialnych i prawnych w bilansie przedsiębiorstwa.

1.10. EKES wzywa Komisję do zajęcia się potrzebą elastyczności i zagwarantowania, że państwa i przedsiębiorstwa są w stanie reagować na zmieniającą się globalną i krajową sytuację gospodarczą, przy poszanowaniu procedur UE i współpracy.

1.11. CCCTB byłaby bardziej skuteczna i z większym prawdopodobieństwem uzyskałaby konieczne jednomysłne poparcie, gdyby rozwiązano kilka kluczowych problemów przedstawionych w niniejszej opinii.

2. Wniosek Komisji

2.1. Ponownie przedłożony wniosek dotyczący wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB) jest jednolitym zbiorem przepisów dotyczących obliczania podlegających opodatkowaniu dochodów przedsiębiorstw w UE. Ma on znacząco przyczynić się do osiągnięcia wzrostu, konkurencyjności i sprawiedliwości na jednolitym rynku. Dzięki CCCTB przedsiębiorstwa transgraniczne, zamiast podlegać różnym przepisom krajowym, podlegałyby jednemu, jednolitemu unijnemu systemowi naliczania ich dochodu podlegającego opodatkowaniu. Przedsiębiorstwa składałyby jedno zeznanie podatkowe dotyczące całej swojej działalności w UE i wyrównywały straty poniesione w jednym państwie członkowskim zyskami wypracowanymi w innym państwie. Transakcje wewnątrz grupy nie byłyby już opodatkowane na poziomie jednostki, co wyeliminowałoby problem cen transferowych w strefie CCCTB. Skonsolidowane dochody podlegające opodatkowaniu byłyby rozdzielane na państwa członkowskie, w których grupa prowadzi działalność, przy zastosowaniu wzoru podziału. Każde państwo członkowskie nakładałoby wówczas podatek na swoją część zysków zgodnie z własną krajową stawką podatku dla przedsiębiorstw.

2.2. Ponownie przedłożony wniosek zawiera również nowe przepisy w porównaniu z wnioskiem z 2011 r. Po pierwsze, we wnioskach z 2016 r. postuluje się wprowadzenie obowiązkowych, a nie fakultatywnych przepisów dotyczących skonsolidowanych grup, których obrót roczny wynosi 750 mln EUR lub więcej. Po drugie, pojawiają się w nich przepisy zachęcające przedsiębiorstwa do zwiększania kapitału przy finansowaniu inwestycji, by przeciwdziałać preferowaniu finansowania dłużnego; po trzecie, wprowadza się możliwość bardzo wysokich odliczeń z tytułu badań i rozwoju. Wspólna podstawa zawiera też propozycje dotyczące czasowego mechanizmu transgranicznego kompensowania strat przewidującego późniejsze wyrównanie do czasu wprowadzenia konsolidacji. Przejście do drugiego etapu wniosków będzie możliwe po osiągnięciu porozumienia politycznego w sprawie propozycji dotyczących wspólnej podstawy. Do tego czasu drugi etap będzie oczekiwać na rozpatrzenie przez Radę.

2.3. Na obecną propozycję Komisji składają się dwa odrębne wnioski dotyczące dyrektyw Rady. Jeden z nich dotyczy wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCTB), a drugi wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB). Główną różnicą między wnioskami z 2016 r. i wnioskiem z 2011 r. jest rozdzielenie tych dwóch elementów na dwa odrębne wnioski. Komisja proponuje przyjęcie stopniowego podejścia, zgodnie z którym najpierw wprowadzi się CCTB, a następnie CCCTB.

2.4. Jednym z powodów, dla których Komisja ponownie przedłożyła wniosek dotyczący CCCTB, jest zwalczanie agresywnego planowania podatkowego i wspieranie jednolitego rynku. Komisja przyznała przy tym, że jego „uchwalenie w całości [...] jest mało prawdopodobne, o ile nie zostanie przyjęta strategia jego stopniowego wdrażania”. Komisja podkreśla jednak, że konsolidacja stanowi integralną część wniosków. Obowiązkowy charakter CCCTB dla przedsiębiorstw osiągających obrót powyżej 750 mln EUR jest częścią strategii obliczonej na zwiększenie potencjału wzrostu i zwalczanie agresywnego planowania podatkowego. Komisja uważa, że ponownie przedłożone wnioski są ogólnie atrakcyjniejsze dla przedsiębiorstw, jeśli chodzi o przestrzeganie przepisów i złożoność, a także z uwagi na preferowanie finansowania kapitałowego wobec dłużnego w zakresie ulg podatkowych. Według Komisji kolejną korzyścią płynącą z wniosków jest transgraniczna kompensacja strat w jednym państwie członkowskim z zyskami w innym.

2.5. Komisja stwierdza, że obecny system międzynarodowego opodatkowania osób prawnych „nie odpowiada już dzisiejszym warunkom”. Jej zdaniem mogą pojawić się rozbieżności, jeśli przepisy krajowe sporządzane są bez uwzględniania kwestii międzynarodowych. Zawarte we wnioskach z 2016 r. przepisy są obowiązkowe dla większych grup, ale przewidują także system opcjonalnego stosowania w przypadku jednostek podlegających opodatkowaniu osób prawnych w UE, których obrót nie przekracza limitu 750 mln EUR. Komisja uważa, że wnioski pozwolą na przypisanie dochodu do miejsca, w którym wytworzono daną wartość.

2.6. Przyznaje ona także, że wnioski są ambitne, a zatem powinny być wdrażane stopniowo. Stwierdza wręcz, że trudne debaty na temat elementów dotyczących konsolidacji mogą opóźnić postępy w innych ważnych obszarach, w których można by było osiągnąć większe porozumienie. Oba wnioski są jednak w dalszym ciągu przedstawiane razem, jako część tej samej inicjatywy. Komisja stwierdza następnie, że konsolidacja pozostaje głównym elementem inicjatywy, a poważne przeszkody podatkowe, które napotykają pewne grupy przedsiębiorstw, można usunąć jedynie poprzez konsolidację.

3. Korzyści płynące z wniosku

3.1. Wnioski zapewniają istotne korzyści przedsiębiorstwom i obywatelom. Ograniczą koszty przestrzegania przepisów oraz ich złożoność z punktu widzenia handlujących w obrębie całej UE dużych przedsiębiorstw, które dobrowolnie wybiorą system CCCTB. Kwestia ta ma również kluczowe znaczenie dla dalszego urzeczywistniania jednolitego rynku i zapewniania wszystkim równych szans. Jeśli zostanie właściwie wprowadzona, CCCTB może odegrać kluczową rolę w walce z agresywnym planowaniem podatkowym i w przywróceniu zaufania obywateli do systemu podatkowego. Wspólne podejście do podstawy opodatkowania sprawi, że wszystkie kraje UE przyjmą podobne podejście i – co jest niezmiernie istotne – będą uwzględniać te same elementy i odliczenia. Przedsiębiorstwa wielonarodowe mogą obecnie korzystać z różnych podstaw opodatkowania i różnych stawek podatkowych w różnych państwach członkowskich, a niekiedy także z podmiotów off-shore, po to, by płacić bardzo niskie stawki efektywne. Wprowadzenie CCCTB ma uregulować tego rodzaju kwestie.

3.2. Agresywne planowanie podatkowe skutkuje niższymi dochodami podatkowymi. Poziom planowania podatkowego budzi poważne zaniepokojenie europejskich obywateli. UE przedsięwzięła wiele środków w celu rozwiązania tego problemu i przyjęła plan działania. Wprowadzenie CCCTB ma umożliwić między innymi dalszy postęp we wdrażaniu przyjętego podejścia, by zapewnić skuteczne opodatkowanie osób prawnych w całej UE.

3.3. Znaczne obniżenie cen transferowych w UE na skutek CCCTB przyczyni się do zwalczania praktyk prowadzących do agresywnego planowania podatkowego. Na przykład często wykorzystuje się aktywa takie jak własność intelektualna, gdyż trudno jest oszacować ich wartość lub są one wyceniane przez samo przedsiębiorstwo, nominalnie odzwierciedlając wartość wolnorynkową. Są one często przedmiotem handlu wewnętrznego w obrębie struktury danej spółki.

3.4. CCCTB może przyczynić się do zwalczania agresywnego planowania podatkowego poprzez ustalenie miejsca faktycznej działalności gospodarczej. Firmy mogą zatrudniać szereg ludzi i/lub posiadać znaczne aktywa w danym państwie członkowskim, a jednocześnie mogą nie mieć żadnych zysków lub osiągać jedynie bardzo niskie zyski w tym samym państwie członkowskim. Obecnie przedsiębiorstwa o ogólnounijnej strukturze mogą zorganizować swoją działalność w taki sposób, że większa część zysków znajdzie się w europejskiej centrali w tej jurysdykcji, która ma najniższe stawki podatkowe i/lub najbardziej szkodliwe odliczenia. Fakt ten, w połączeniu ze stosowaniem cen transferowych w odniesieniu do wartości niematerialnych i prawnych, może prowadzić do tego, że przedsiębiorstwa wielonarodowe osiągające bardzo duże obroty w wielu jurysdykcjach płacą bardzo niskie stawki efektywnego podatku od osób prawnych. Wnioski dotyczące CCCTB mogą rozwiązać te kwestie. Przedstawiony we wniosku/ach wzór ma stosować się do miejsca, w którym odbywa się działalność gospodarcza i uwzględnia trzy kluczowe wskaźniki: obrót, zatrudnienie/wielkość zatrudnienia (COM) i aktywa. Krajowe organy podatkowe również mają tu do odegrania ważną rolę.

3.5. Kolejną kwestią po przyjęciu CCCTB będzie zajęcie się w jej ramach konkurencyjnością wszystkich przedsiębiorstw. Wniosek dotyczący CCCTB powinien uwzględniać różne problemy stojące przed MŚP, a także dużymi firmami.

4. Uwagi ogólne

4.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje wnioski dotyczące wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych i wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych. Postrzega je jako sposób na wzmocnienie jednolitego rynku poprzez uproszczenie spraw podatkowych większych przedsiębiorstw i zwalczanie agresywnego planowania podatkowego. Od 2011 r. nastąpiły istotne zmiany w szerszym kontekście gospodarczym i politycznym w Europie i na świecie. W sprawie poprzedniego wniosku dotyczącego CCCTB nie odnotowano znaczących postępów. Komitet ma nadzieję, że nowe wnioski uwzględniające rozwój sytuacji na świecie będą bardziej skuteczne.

4.2. W miarę postępu debaty na temat CCCTB ważne jest, by konsolidacja pozostała jej głównym celem. Wskazane jest również ograniczenie złożoności wniosku. EKES zachęca Komisję do osiągnięcia jak najszerszego porozumienia w sprawie realizacji obydwu aspektów wniosku.

4.3. System podziału CCCTB

4.3.1. Wzór podziału nastrocza szereg problemów. EKES jest zaniepokojony tym, że nie było próby wyjaśnienia lub sensownego określenia, w jaki sposób ogólny wzór (jedna trzecia aktywów, jedna trzecia miejsc pracy i jedna trzecia obrotu według miejsca przeznaczenia) ma właściwie przedstawiać ekonomiczną rzeczywistość danego przedsiębiorstwa w celu podziału dochodów do opodatkowania między państwa członkowskie. Obecny wniosek może spowodować znaczne zmiany w lokalizacji uzyskanych dochodów dla celów podatkowych, co będzie miało istotne, lecz nieznanne skutki dla przedsiębiorstw i państw członkowskich. Z uwagi na to, że dochody podatkowe są podstawowym elementem zarządzania gospodarczego, skutki te mogą być poważne. Zdaniem EKES-u celem wniosku powinno być zapewnienie sprawiedliwego wzoru podziału i uniknięcie systematycznie niezrównoważonego rezultatu.

4.3.2. Koncentrowanie się na takich kwestiach jak fabryki, maszyny i personel jest istotne, nie daje jednak pełnego obrazu współczesnego przemysłu. Strategia jednolitego rynku cyfrowego podkreśla na przykład znaczenie własności intelektualnej. Podobnie, postępy w dziedzinie unii rynków kapitałowych mogą skupiać się na aktywach finansowych.

4.3.3. Niepokój Komitetu budzą w dużej mierze następujące kwestie:

- 1) propozycja, by wyjąć własność intelektualną z elementu aktywów. Własność intelektualna jest czynnikiem ekonomicznym, który można łatwo przenosić przy obliczaniu zysku. EKES zdaje sobie sprawę, że trudno jest ją ocenić i że w związku z tym nie była częścią wniosku Komisji, i wzywa państwa członkowskie do zastanowienia się nad najlepszym sposobem rozwiązania tej istotnej kwestii. Jest to szczególnie istotne z uwagi na to, że własność intelektualna jest tak ważnym czynnikiem tworzenia wartości ekonomicznej i w coraz większym stopniu dyktuje kierunek, w którym podążają współczesne gospodarki. Tego rodzaju rozwiązanie jest także niespójne ze stale podkreślanym przez Komisję znaczeniem jednolitego rynku cyfrowego;
- 2) propozycja, by uwzględnić element obrotu według miejsca przeznaczenia. EKES jest zaniepokojony tym, że w wyniku uwzględnienia proponowanego elementu obrotu wiele mniejszych, eksportujących państw członkowskich może utracić znaczne dochody podlegające opodatkowaniu na rzecz większych, konsumujących państw członkowskich. Związane z tym konsekwencje społeczne i gospodarcze są na razie nieznanne i wskazane byłoby oszacowanie skutków elementu obrotu. W razie konieczności należałoby go ponownie przeanalizować;
- 3) wprowadzenie pełnego, ogólnoeuropejskiego systemu obliczania i konsolidacji podatku od osób prawnych stanowiłoby istotną zmianę warunków prowadzenia działalności gospodarczej w UE i mogłoby wzmocnić jednolity rynek. Zatem należy tę kwestię starannie przeanalizować i przeprowadzić krajowe oceny skutków. Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej i rachunkowości są jednym z głównych zbiorów przepisów mających zastosowanie do wszystkich dużych przedsiębiorstw międzynarodowych. Wszelkie odstępstwa od tych standardów w procesie planowania biznesowego powodowałyby raczej dodatkowe obciążenia przedsiębiorstw niż oszczędności. Zwłaszcza, że wzór podziału CCCTB został opracowany przez Komisję wyłącznie w tym konkretnym celu, jest on na pierwszy rzut oka sprzeczny z niektórymi międzynarodowymi standardami rachunkowości;
- 4) ze względu na to, że jasność i spójność w stosowaniu terminów ma zasadnicze znaczenie, szczególnie w dziedzinie opodatkowania, Komitet zaleca, by dyrektywa uwzględniła wszystkie kluczowe elementy, zwłaszcza definicje.

4.4. Finansowanie kapitałowe wobec dłużnego

4.4.1. We wnioskach Komisji położono duży nacisk na traktowanie pod względem podatkowym finansowania kapitałowego wobec dłużnego przedsiębiorstw. Propagowanie kapitału własnego, jako szeroki element strategii przemysłowej, może być postrzegane jako cenne, ponieważ pozwala różnicować ryzyko w przedsiębiorstwie i unikać wielu niestabilnych aspektów w planowaniu.

4.4.2. Komitet obawia się zwłaszcza, że przyjęte podejście może mieć charakter procykliczny, ponieważ spadek kapitału własnego w gorszym okresie lub uciekanie się z braku alternatyw do finansowania dłużnego powodowałby wzrost dochodu podlegającego opodatkowaniu i w konsekwencji do pogorszenia sytuacji przedsiębiorstwa w momencie mierzenia się przez nie z najtrudniejszym okresem. To miałoby z kolei wpływ na wzrost i zatrudnienie. W związku z tym EKES uważa, że należy zastanowić się nad przyjętym podejściem.

5. Uwagi szczegółowe

5.1. Zdaniem Komitetu mocną stroną wniosków Komisji jest wspieranie przedsiębiorstw i stworzenie łatwiejszego i skuteczniejszego systemu pod względem przestrzegania przepisów i prowadzenia działalności gospodarczej. O ile za jeden z głównych celów UE można uznać wspieranie jednolitego rynku i potrzeb przedsiębiorstw, o tyle na poziomie egzystencjalnym Unia Europejska została powołana przez jej państwa członkowskie, by służyć ich potrzebom. Komisja powinna przynajmniej przeprowadzać systematyczną ocenę wpływu na każde państwo członkowskie zmian zaproponowanych w odniesieniu do dochodów podatkowych, inwestycji i zatrudnienia, korzystając z analiz międzynarodowych baz danych i danych państw członkowskich. EKES wzywa państwa członkowskie do udostępnienia Komisji wszystkich istotnych danych i proponuje przeprowadzenie ocen skutków obu etapów CCCTB.

5.2. Likwidacja cen transferowych jest kluczowym elementem wniosków, ale oczywiste jest, że pojęcie to będzie nadal istniało w przypadku grup prowadzących działalność zarówno w UE, jak i poza nią. Dla wielu przedsiębiorstw będzie to nieuchronnie oznaczać konieczność odrębnych i zróżnicowanych ustaleń. Należy zatem zwrócić uwagę na strukturę grup, zarówno wewnątrz UE, jak i poza nią oraz na struktury mieszane. Możliwości unikania opodatkowania, dziś związane z podstawą opodatkowania lub obecnymi rozbieżnościami w kwalifikacji struktur hybrydowych, mogą zostać wówczas przeniesione do struktur przedsiębiorstw i grup.

5.3. EKES nawołuje, by po uzgodnieniu CCCTB debata na jej temat przebiegała zgodnie z europejskimi procedurami. Chociaż polityka dotycząca CCCTB powinna być stosunkowo elastyczna, by umożliwić dostosowanie do zmieniających się warunków, to potrzebny jest także ustrukturyzowany mechanizm dostosowania polityki do sytuacji gospodarczej.

5.4. Komitet z dużym zadowoleniem przyjmuje sposób potraktowania badań i rozwoju. Jest oczywiste, że bardzo wysokie odliczenia w tej dziedzinie znacznie zwiększą stosowną działalność i przyczynią się do zwiększenia konkurencyjności. Należałoby umieścić proponowane tu środki w kontekście, porównując je z tym, co przewidują już państwa członkowskie (a istnieją w tym względzie istotne różnice). Chociaż ulga z tytułu wzrostu i inwestycji jest ważna, to równie istotne jest, by ta nowa zachęta, jak również bardzo wysokie odliczenia z tytułu kosztów badań i rozwoju, nie stały się po wdrożeniu nowymi formami nadużyć podatkowych.

5.5. Komisja musi wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo powstawania konfliktów między organami podatkowymi a naczelnym organem podatkowym. Mogą się też pojawić konflikty dotyczące opodatkowania spółek zależnych w grupie i podziału zysku, których rozwiązywanie pochłonie czas zaoszczędzony na rozwiązaniu kwestii cen transferowych.

5.6. Należy jasno określić, w jaki sposób państwa członkowskie przeprowadzają audyt w spółkach zależnych w ramach grupy, jeśli władze skarbowe danego państwa zechcą taki audyt przeprowadzić.

5.7. Przepisy dotyczące okresów amortyzacji mogą być niespójne z pewnymi praktykami biznesowymi i należy uwzględnić tu pewną elastyczność. Wiele przedsiębiorstw wymienia swoje urządzenia (np. komputery) co roku lub co dwa lata, by zapobiegać utracie przydatności, a w najbliższych latach proces ten tylko ulegnie przyspieszeniu w przypadku różnych rodzajów aktywów ze względu na tempo zmian technologicznych.

5.8. Nadal ważne jest przeciwdziałanie praktyce polegającej na unikaniu opodatkowania dzięki arbitrażowi kodów księgowych, gdyż takie działanie może być nadal możliwe przed przeprowadzeniem konsolidacji.

5.9. Wnioski umożliwiają również wyłączenie przedsiębiorstw wielonarodowych, w tym podmiotów prowadzących działalność w rajach podatkowych, gdyż te ostatnie znajdują się poza UE. Kwestie te należy zatem rozwiązać różnymi metodami, na przykład poprzez przepisy dotyczące cen transferowych i kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych oraz za pomocą ogólnej zasady dotyczącej przeciwdziałania unikaniu opodatkowania.

Bruksela, dnia 20 września 2017 r.

George DASSIS
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego